

21.YY MESLEĞİ: HEMŞİRELİK

Sağlık Profesyonelleri ile Hemşireliğin Dünü, Bugünü, Yarını

DOÇ.DR.ŞENAY ÜNSAL ATAN
HEPDAK Yönetim Kurulu Üyesi-Sayman
senay.unsal.atan@gmail.com

Sunum İçeriđi

- Hemşireliğin tanımı
- Dünden bugüne hemşirelik
- Hemşirelik eğitimi
- Lisans eğitimi ile ilgili iyileştirilmesi gereken alanlar
- Akreditasyon amacı, nedenleri, yararları...
- HEPDAK tarihçesi...
- Öğrencilere tavsiyeler

Hemşireliğin tanımı

- **Uluslararası Hemşirelik Konseyi'ne (ICN) göre**
- Hemşirelik, her yaştan, aileden, gruptan ve toplumdan, hasta veya sağlıklı bireylerin özerk ve işbirliğine dayalı bakımını kapsar.
- Hemşirelik, sağlığın geliştirilmesini, hastalıkların önlenmesini ve hasta, engelli ve ölmekte olan kişilerin bakımını içerir.

- International Counsel of Nursing. Erişim: 09,05,2021, <https://www.icn.ch/nursing-policy/nursing-definitions>

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ

Hemşireliğin tanımı

- **Türk Hemşireler Derneği'ne (THD) (1981) göre**
- Hemşirelik bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını ve esenliğini koruma, geliştirme ve hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik hemşirelik hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi ve değerlendirilmesinden;
- Bu hizmetleri yerine getirecek bireylerin eğitiminden sorumlu bilim ve sanattan oluşan bir sağlık disiplindir.

- Hemşirelik, geçmişten günümüze sosyal, kültürel ve teknolojik değişimlerle kendini yenilemeyi başarmış bir sağlık disiplini.

**İLK TÜRK HEMŞİRE
SAFİYE HÜSEYİN ELBİ**

- Akça Ay F. Mesleki temel kavramlar. İçinde: Akça Ay F, editör. Temel hemşirelik kavramlar, ilkeler, uygulamalar. İstanbul: İstanbul Medikal Yayıncılık; 2010. s. 47.

Hemşirelik

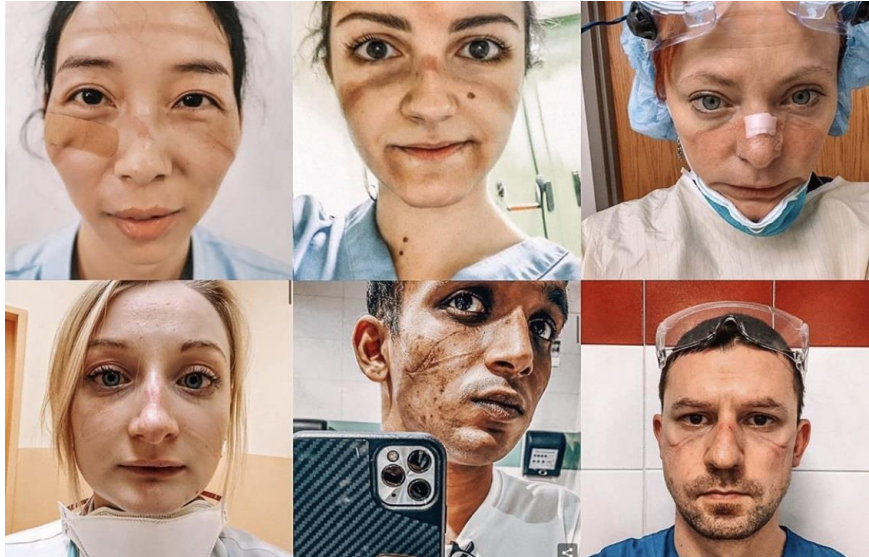
- Hemşireliğin hizmet alan bireyler için yaşamsal önemi vardır.

Hemşirelik

- Hemşirelik hizmetleri, hasta, ailesi veya toplumun başka bir üyesi tarafından karşılanamayan hizmetlerdir.

Hemşirelik

- Hemşirelik, bilgi, beceri, güç çalışma şartlarında özveri, sabır, hoşgörü gerektiren bir meslektir.

- COVID-19 pandemisinde en ön saflarda mücadele eden hemşireler, tüm dünyada pandeminin gerçek kahramanları olarak kabul edilmiş ve toplum tarafından hemşirelerin önemi daha iyi anlaşılmıştır.
- Dünya Sağlık Örgütü, Uluslararası Hemşireler Konseyi ve Uluslararası Ebeler Konfederasyonu tarafından 2020 "**Uluslararası Hemşire ve Ebe Yılı**" ilan edilmiştir.

- Şenol Çelik S, Atlı Özbaş A, Çelik B, Karahan A, Bulut H, Koç G, Çevik Aydın F, Özdemir Özleyen Ç. Covid-19 pa HEAD 2020;17(3):279-83.

- Corona virüs salgınıyla mücadelenin baş kahramanı şüphesiz sağlık çalışanlarıdır. Dünya basınında da yer bulan Dilara hemşire, bu süreçte sağlık çalışanlarının sesi olmuştur.
- <https://www.ntv.com.tr/video/turkiye/dunyada-gundem-olan-turk-hemsire-ntvye-konustu-tekrar-gorusmemek-dilegiyle-diyerek-hastalarimizi-ugurluyoruz,YmdMpj5fK0GjjqWUvYqA3g>
- Türk Hemşireler Derneği'ne göre pandemi döneminde 24 hemşire hayatını kaybetti. Saygı ve rahmetle anıyoruz....
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-57090857>, 12 Mayıs 2021.

Dünden bugüne hemşirelik

- Hemşirelik meslekleşme sürecinde bir dizi hızlı ve çarpıcı değişim geçirmiştir.

Fiziksel gereksinimleri karşılayan
bir meslekten,

**Bütüncül bakım veren bir
mesleğe**

Hekimlere tabi olan bir meslekten,

Özerk bir mesleğe

Hastalığa odaklanmış bir meslekten

Sağlığa odaklanmış bir mesleğe

Dünden bugüne hemşirelik

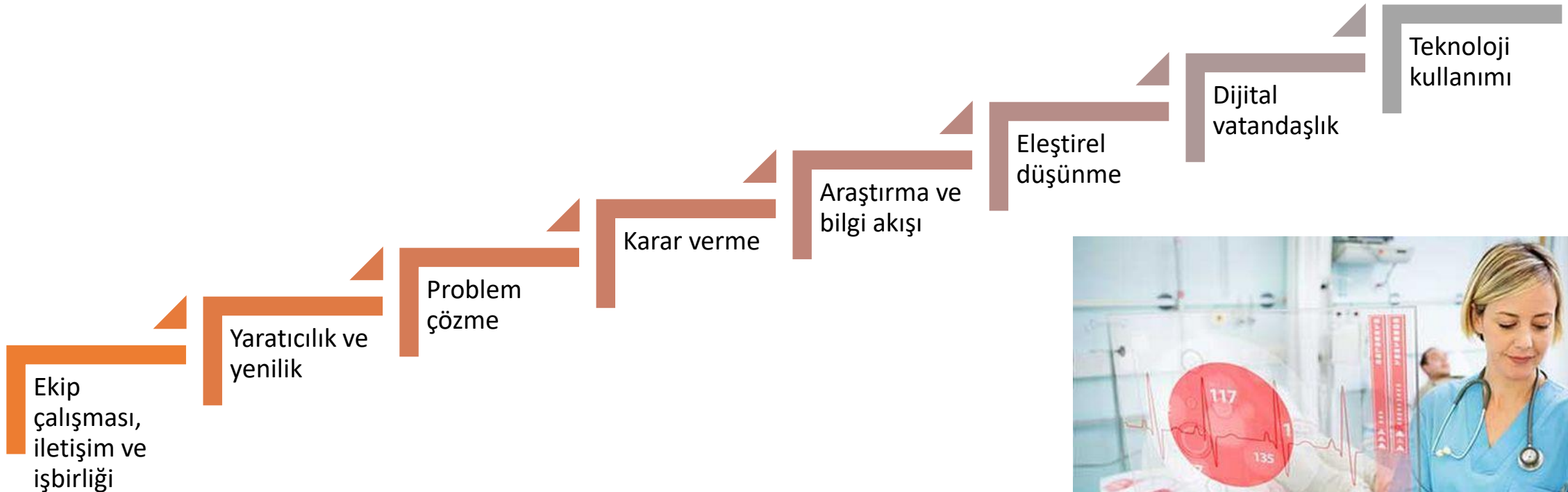

- Günümüzde hemşirelerden;

- International Counsel of Nursing. Erişim: 09,05,2021, <https://www.icn.ch/nursing-policy/r>

21. yy öğrencisi (yeni bin yılın öğrencisi, y nesli, internet nesli, teknolojik yerli) özellikleri

21.yy becerileri

Öğrenme ve yenilik becerileri

- Yaratıcılık ve yenilenme
- Eleştirel düşünme ve problem çözme
- İletişim ve işbirliği

Bilgi, medya ve teknoloji becerileri

- Bilgi okuryazarlığı
- Medya okuryazarlığı
- Bilgi ve iletişim okuryazarlığı
- Bilgi ve iletişim teknolojileri

Yaşam ve meslek becerileri

- Esneklik ve uyum
- Girişimcilik ve özyönetim
- Sosyal ve kültürlerarası etkileşim
- Üretkenlik ve sorumluluk
- Liderlik

Hemşirelik eğitimi

- Sağlıklı ve hasta bireye bakım sunan hemşirelerin güvenilir, dürüst ve etik ilkelere uygun bakım verebilmesinin temelleri **lisans eğitiminde** atılmaktadır.
- *Hemşirelik eğitimi **en az dört yıl veya 4600 saatlik teorik ve klinik eğitimi** kapsar. Toplam eğitim süresinin en az üçte biri teorik eğitim, yarısı ise klinik eğitimidir.*
- Ancak lisans eğitiminde herhangi bir nedene bağlı meydana gelebilecek tüm sorunlar beraberinde toplumun sağlığını da olumsuz etkileyecektir.
- Hemşirelik Lisans Eğitim Çalıştayı Sonuç Raporu, https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/Hemşirelik_Lisans_Egitimi_Calistayi_Sonuc_Raporu.pdf

Lisans eğitimi ile ilgili iyileştirilmesi gereken alanlar

Lisans eğitim ortamı

- Bazı hemşirelik okullarının yöneticilerinin alan dışı olması
- Fiziki koşullar ve ders araç gereçlerinin yetersizliği
- Laboratuvar olanaklarının uygunsuzluğu/yetersizliği
- Derslerin işlenmesi ve ölçme değerlendirme ile ilgili güçlükler
- Uygulama alanlarının yetersizliği
- Öğrenme kaynaklarının yetersizliği (kütüphane, süreli yayın vb)....

Öğrenciler

- Öğrenci kontenjanları fazla olması
- 3308 sayılı kanun kapsamında öğrencilere staj ücreti ödenmesi gerekçesiyle kurumların öğrencileri kabul etmek istememesi
- Klinik uygulama önceliğinin meslek lisesi öğrencilerine verilmesi
- Hemşirelik öğrencilerinin uygulamaya çıkmadan önce SGK girişlerinin yapılması ile ilgili yaşanan sorunlar
- Hemşirelik yapma yetkisi almak için yapılan bir mesleki alan sınavı olmaması....

Öğretim elemanları

- Öğretim üyesi yetersizliği
- Öğretim üyelerinin ders yüklerinin fazla olması
- Öğretim üyelerinin yük fazlalığı nedeni ile araştırmaya zaman ayıramaması
- Farklı meslek gruplarından akademisyenlerin hemşirelik derslerinde görev almak istemeleri....

Eğitimde kalitenin önemi

- Mesleđin toplum tarafından benimsenmesinde verilen hizmetin kalitesi önemlidir.
- Hizmetin kalitesi eğitimin kalitesinden ayrı düşünülemez.
- Bu nedenle mesleğin güçlendirilmesinde eğitimin nitelik ve düzeyinin yükseltilmesi öncelikli olmalıdır.

Akreditasyon (yetkinlik)

- Akreditasyon, eğitim kurumlarının kabul edilebilir bir kalitede eğitim vermelerini güvence altına almak üzere yapılan kurumsal bir değerlendirmedir.

Akreditasyonun amacı

- Akreditasyonun amacı ise eğitimin kalitesini güvenceye almak ve kurumun/programın iyileştirilmesine yardımcı olmaktır.
- Hemşirelik eğitiminin de, "sağlığın gelişmesini ve korunmasını sağlayan, güvenli bakım veren hemşire yetiştirmek" olan amacına ulaşip ulaşmadığının değerlendirilmesine gereksinim vardır.

Hemşirelik Eğitiminde Akreditasyon Nedenleri

- Hemşirelik okulları arası farkları giderme (alt yapı, eğitici, vb.)
- Eğitim standardizasyonu sağlama
- Eğitim kalitesini arttırma, sürekli iyileştirme
- Güvenli bakım veren mezunlar yetiştirme
- Öğrenci değişim programlarına katılımı artırma

Akreditasyonun temellendiđi deęerler

- Güvenilir, tutarlı ve dürüst bir akreditasyon süreci sağlama
- Kalite iyileştirmeyi ve yenilikçiliđi destekleme
- Yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen bir eğitim ortamını teşvik etme
- Paydaşlara, yüksek düzeyde bir hesap verebilirliği sağlama
- Etkili, bağımsız karar alabilen ve sosyal sorumluluğu olan mezunlar yetiştirilmesini destekleme

Akreditasyonun yararları nelerdir?

- Üniversiteler ve ilgili yükseköğretim programlarının şeffaf olmaları ve topluma hesap vermeleri beklenir.
- Akreditasyon da, yükseköğretim kurumları için bir tür hesap verme mekanizmasıdır.
- Yükseköğretim kurumları, akreditasyon aracılığıyla bu işi yapan gönüllü kuruluşlara ve aslında topluma karşı hesap verirler.

Akreditasyonun yararları nelerdir?

- Akreditasyon; öğrencileri, toplumu ve kurumları destekleyen bir uygulamadır.
- Bir programın akredite olması onun kalitesini ve etkililiğini gösterir.
- Akreditasyon çalışmaları hem hemşirelik okullarının hem de öğrenci ve mezunların güçlenmesine katkı sağlar.

Akreditasyonun yararları nelerdir?

- En önemli yarar toplumdur; sağlık sistemine güvenli bakım veren hemşireler yetiştirilmesi desteklenmiş olur.
- Hemşirelik okullarına başvuracak olan aday öğrencilere de kaliteli program seçme konusunda yardımcı olur.
- Öğrenme süreçlerinin geliştirilmesine katkı sağlar.
- Öğrenci memnuniyeti artar.

HEPDAK Tarihçesi

- HEMED (Nisan 2011-Temmuz 2013)
- Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği-HEPDAK: Temmuz 2013-....
- YÖK Başvuru: 22 Ekim 2013
- YÖK Onayı: 25.12.2014-25.12.2016
- YÖKAK Onayı (2 yıl) : 25.12. 2016-25.12.2018
- YÖKAK Onayı (5 yıl) : 25.12.2018-25.12.2023

HEPDAK Avrupa'nın yükseköğretimde saygın bir kalite güvence kuruluşu olan "Orta ve Doğu Avrupa Ağının- CEENQA" üyesidir.

(Mayıs 2018-.....)

**CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN NETWORK
OF QUALITY ASSURANCE AGENCIES IN HIGHER EDUCATION**

HEPDAK kalite politikası

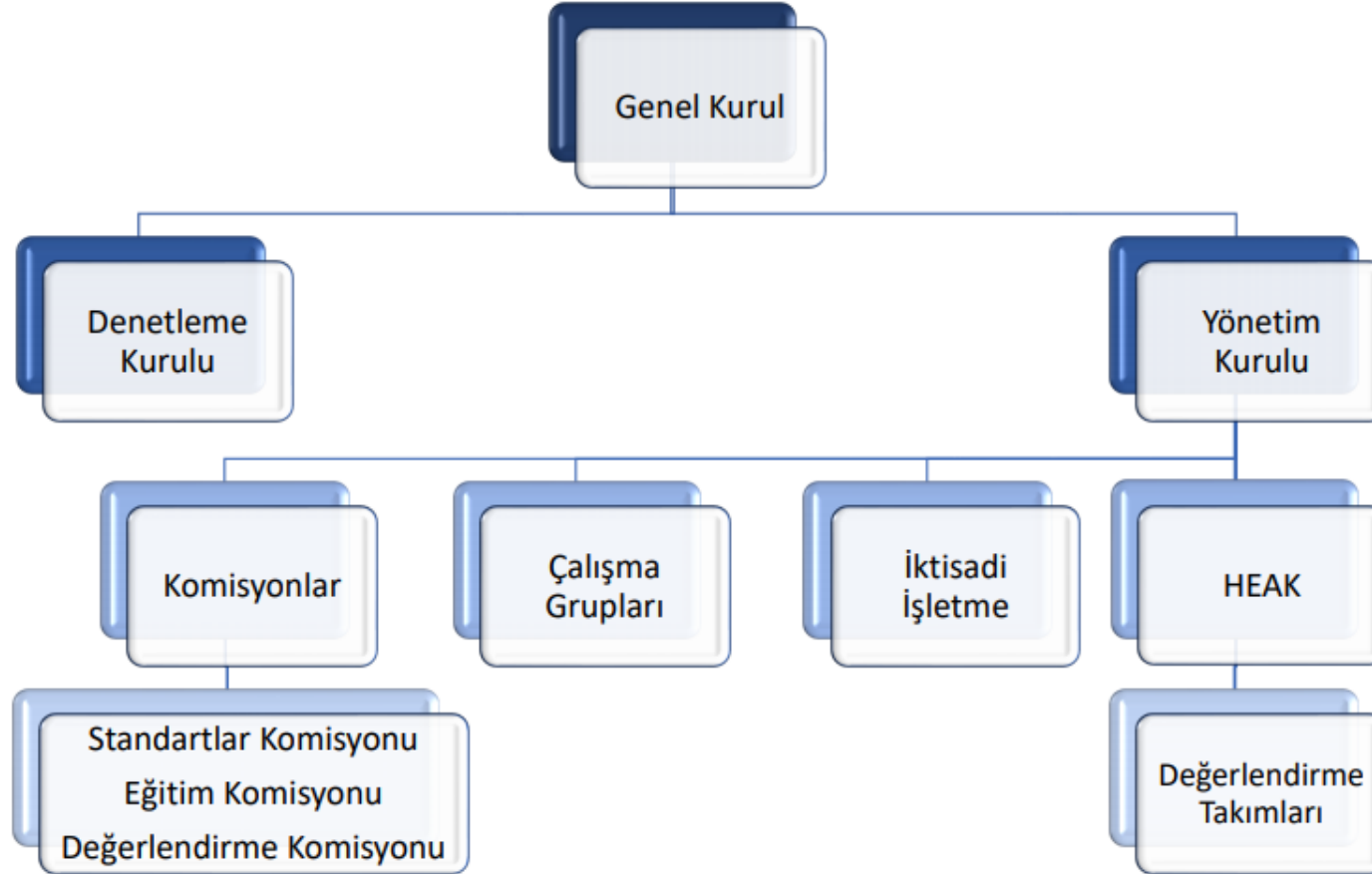
- Akreditasyonun ana değerleri; öğrenme, toplum, sorumluluk ve sürekli iyileşmedir.
- Değerlendirme süreci saygı ve güven ilişkisine dayalıdır
- Değerlendirme, önce kuruma sonra da topluma yarar sağlanmasına odaklanır.
- Çalışmalar, açık ve hesap verebilmeye hazır yüksek düzey etik ilkelere göre yürütülür.

HEPDAK deęerleri

- Öğrenci katılımının sağlanması
- Yeterli geribildirim
- Öğrencilerin doğru değerlendirilmeleri
- Öğrencilere danışmanlık
- Çağdaş müfredat, öğrenci merkezli, kanıta dayalı eğitim
- Eğitici eğitimi
- Uygulamaların ve uygulama ortamlarının yeterliliği
- Mezunların izlenmesi

HEPDAK ORGANİZASYON ŞEMASI

HEPDAK Yönetim Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Gülseren Kocaman

Başkan

Prof. Dr. Ayla Bayık Temel

Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. Dilek Özmen

Sekreter

Doç. Dr. Şenay Ünsal Atan

Sayman

Prof. Dr. Ayten Zaybak

Üye

Kurul ve komisyon üyeleri

- Hemşire eğitimciler
- Hemşire yöneticiler
- Hemşireler
- Hemşirelik öğrencileri
- THD temsilcisi
- HEMED temsilcisi

- Dernek üyeliği: değerlendirici eğitimi alma ve değerlendiricilik yapma

Kurul ve Komisyonlar

Hemşirelik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (HEAK)

- Prof. Dr. Gülseren Kocaman (Başkan), Emekli Öğretim Üyesi
- Prof. Dr. Ümit Seviğ, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Sevgi Hatipoğlu, Karatay Üniversitesi
- Prof. Dr. Kadriye Buldukoğlu, Akdeniz Üniversitesi
- Prof. Dr. Ayla Bayık Temel, Emekli Öğretim Üyesi
- Prof. Dr. Hülya Okumuş, (Hemşirelik Eğitimi Derneği Temsilcisi) Emekli Öğretim Üyesi, **Türk Hemşireler Derneği ve Özel Hastaneler Temsilcisi**
- Uzm. Hem. Saliha Koç, Acı Badem Hastaneleri Hemşire Direktörü, **Hemşirelik Hizmetleri Yöneticileri**
- Dr. Öğ. Üyesi Leman Kutlu, Haliç Üniversitesi
- Uzm. Hem. Sevil Erken Uncu, Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Temsilcisi
- **Hemşire:** Uzm. Hem. Serap İleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi
- **Toplum Temsilcisi:** Hadiye Akçay, Kadın Haklarını Koruma Derneği
- **Öğrenci:** Aslı Kayar, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar

HEPDAK özellikleri

- HEPDAK- bağımsız tüm paydaşları temsil eden bir dernektir.
- Gönüllülük temellidir.
- Etkinlikler
 - Lisans programları akreditasyonu
 - Hemşirelik eğitim standartlarını geliştirme ve güncelleme
 - Kurumlara tanıtım eğitimi
 - Değerlendirici seçim ve eğitimi
- Program değerlendiricileri
 - Alanlarında yetkin akademisyenler
 - Öğrenciler (2016)
 - Değerlendirici eğitimi almak zorundalar
 - Gönüllülük temeline dayalı görevlendirilirler

Öğrenci Değerlendiricilerin Seçimi ve Eğitimi

Öğrenci değerlendirici adayları :

(a) HEPDAK Yönetim Kurulunun belirlediği kriterlere göre seçilir.

(2.sınıf öğrencisi, not ortalaması 2.5 üzerinde, gönüllü olma, Office programlarını iyi derecede kullanma, komisyon ve kulüplerde görev alma, takım çalışması yapma becerisi, etkili iletişim becerisi, gözlem ve nitelikli kayıt tutma becerisi, sorumluluk alma, seyahat engeli olmama, bilgisayar ve internet bağlantısına sahip olma)

(b) Seçildikleri tarihte hemşirelik alanında lisans ya da lisansüstü programa kayıtlı olması

(c) Tercihen akredite olmuş eğitim kurumlarında öğrenci olması

(d) Disiplin cezası almamış olması

(e) HEPDAK öğrenci değerlendirici eğitimine katılarak göreve hazırlanmaları gerekir.

HEPDAK akreditasyonu özellikleri

- HEPDAK, hemşirelik lisans programlarını değerlendirir.
- Değerlendirme, HEPDAK standartlarına göre yapılır.
- Akreditasyon başvuruları gönüllüdür.
- HEPDAK, program değerlendirmesini ücret karşılığı yapar.

Hemşirelik lisans eğitim programı standartları

- Hemşirelik lisans eğitim programı standartları, HEPDAK Standartlar Komisyonu tarafından **sekiz başlık** altında tanımlanmıştır.
 1. Programı amaçları
 2. Program çıktıları
 3. Eğitim programı
 4. Öğrenciler
 5. Öğretim elemanları
 6. Eğitim yönetimi
 7. Fiziksel altyapı
 8. Sürekli iyileştirme

HEPDAK- Hemşirelik Lisans Eğitim Programı Standartları (Sürüm: 4.1 - 04.04.2021)

HEPDAK'ın, hemşirelik lisans programlarını akredite etmek üzere yürüttüğü çalışmalar

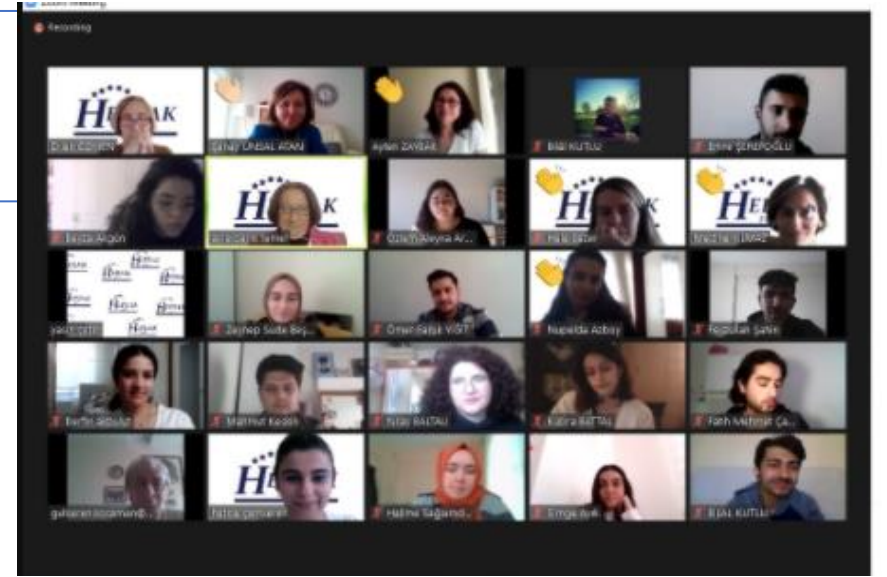
- [?] Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUÇEP-2014),
- [?] Hemşirelik Yasası (2007),
- [?] Hemşirelik Yönetmeliği (2010/2011- görev tanımları),
- [?] Avrupa Birliği 2005/36/EC ve 2013/55/EU sayılı Hemşirelik Eğitimi Hakkında Direktifleri,
- [?] Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi,
- [?] Türkiye Yükseköğretim Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi Sağlık Alanı Lisans Programı Yetkinlikleri,
- [?] Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvence İlke ve Standartları.

2016-2017 öğretim yılından itibaren, akredite programlar ÖSYM kılavuzunda belirtilmektedir.

HEPDAK faaliyetleri

- Akredite edilen kuruluş sayısı: 12
- Eğitim sempozyumu: 2+1 (Hazırlık Aşamasında)
- Webinar: 5
- Kurumlar için eğitim çalıştayı: 8
- Değerlendirici eğitim çalıştayları:
 - Değerlendirici-5
 - Öğrenci-4
 - Uzaktan Eğitim-1

HEPDAK ve akreditasyon süreci ile ilgili tüm bilgilere dernek web sayfasından ulaşabilmektedir (<http://www.hepdak.org.tr/>).

Akredite Edilen Kurumlar

HEPDAK Tarafından Akredite Edilen Hemşirelik Lisans Programları (04.04.2021 itibariyle)

Fakülte/Yüksekokul	Akreditasyon Tarihi	Akreditasyon Bitiş Tarihi
Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi	01.05.2016	30.09.2018
Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi	01.05.2016 01.05.2018 02.04.2021	30.09.2018 30.09.2021 30.09.2026
Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü	01.05.2016 01.05.2018 02.04.2021	30.09.2018 30.09.2021 30.09.2023
Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	06.04.2017 04.04.2019	01.04.2019 30.09.2022
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	01.04.2018 04.04.2020	30.09.2020 30.09.2023
İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ara Değerlendirme Kesin Raporu İçin	01.04.2018 04.04.2020	30.09.2020 30.09.2023
Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019 01.04.2021	30.09.2021 30.09.2024
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019 01.04.2021	30.09.2021 30.09.2024
Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2019 01.04.2021	30.09.2021 30.09.2024
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Genel Değerlendirme Kesin Raporu İçin	04.04.2020	30.09.2022

Sempozyumlar

Hemşirelik Eğitiminin Geleceği Sempozyum 2: 4-6 Eylül 2019 Ölçme Değerlendirme, Program Değerlendirme ve Sürekli İyileştirme

Bilimsel Program, Kayıt & Konaklama, Davet tüm bilgileri [buradan](#) erişebilirsiniz.

Sempozyum Yeri ve İletişim

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Yasemin Şimşek

Dalya Turizm, Kazım Dirik Mah. 372/8 Sk. No:1 Bornova - İzmir, TÜRKİYE

+90 232 464 88 30

yasemin@dalyatur.com

Hemşirelik Eğitiminin Geleceği: 19-20 Haziran 2018 Akreditasyon, Standartlar, İyi Uygulama Örnekleri

Bilimsel Program, Kayıt & Konaklama, Davet tüm bilgileri [buradan](#) erişebilirsiniz.

Sempozyum Yeri ve İletişim

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Yasemin Şimşek

Dalya Turizm, Kazım Dirik Mah. 372/8 Sk. No:1 Bornova - İzmir, TÜRKİYE

+90 232 464 88 30

yasemin@dalyatur.com

HEPDAK Webinar

- Avustralya Hemşirelik ve Ebelik Akreditasyon Derneği ve Hemşirelik Okullarının Yüklümlükleri -

Uzaktan Eğitimde Öğrenci Merkezli Eğitimi Başarabilir Miyiz (22 Temmuz 2020)

Pandemi Sürecinde Hemşirelik Eğitimi (Teorik ve Uygulama): ABD Örnekleri (13 Temmuz 2020)

Pandemi Sürecinde Üniversitelerde Dijital Dönüşüm (30 Haziran 2020)

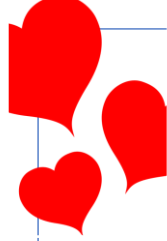
Covid-19 Sürecinde Hemşirelik Eğitimi (17 Haziran 2020)

<http://www.hepdak.org.tr/>

Sonuç olarak öğrencilere öneriler

Kendinize ve mesleğinize değer verin

Kendinizi ve mesleğinizi sevin

Mesleğinizin görev, yetki ve sorumluklarını bilin ve uygulayın

Yabancı Dil Bilgisine Göre

Yabancı dilinizi geliştirin

Hemşireliğin/ eğitiminin gelişmesi için araştırmalar yapın

Mezun olduğunuz okulla/üniversite ile bağlantınızı sürdürün

Mezun olduktan sonrada kendinizi geliştirmeye devam edin

Dünyada mesleğimizle ilgili gelişmeleri takip edin

Derneklere üye olun, çalışmalarına destek verin....

Teşekkürler

<http://www.hepdak.org.tr/>